

Η αίρεση των Αντβεντιστών και οι χιλιαστικές αντιλήψεις της

Ορθοδοξία / Αιρέσεις

Γεωργία Μουλοπούλου, πτυχιούχος στον Ελληνικό Πολιτισμό – μάστερ Θεολογίας

(Προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.pemptousia.gr/?p=173040>)

Συγκεκριμένα, η αίρεση των Αντβεντιστών δίδασκε ότι οι πιστοί αναμένουν την έλευση του Ιησού Χριστού και ελπίζουν ότι θα ζήσουν τη χιλιετή Βασιλεία Του. Εννοιολογικά, εδώ, οι λέξεις «αντβεντιστής» και «χιλιαστής» συμπίπτουν. Από την αντβεντιστική-χιλιαστική κίνηση, η οποία αναπτύχθηκε στην Αμερική στα μέσα του περασμένου αιώνα, προήλθαν θρησκευτικές κινήσεις-οργανώσεις. Μερικές από αυτές εξελίχθηκαν σε «εκκλησίες», με σημαντικότερη και πολυπληθέστερη την «Παγκόσμια Εκκλησία των Αντβεντιστών της Εβδόμης Ημέρας». Τέλος, ονομάζονταν Σαββατιανοί ή Σαββατιστές, λόγω του ότι τηρούσαν ως ημέρα αναπαύσεως και αγιασμού το Σάββατο, αντί για την Κυριακή[1].

Πηγή: veroiotis.gr

Η αίρεση των Αντβεντιστών δεν προήλθε από κάποιον χαρισματικό ηγέτη, αλλά η ιστορία της συνδέεται με τον Αμερικανό γαιοκτήμονα William Miller^[2]. Πρωταρχικός σκοπός του Miller δεν ήταν η δημιουργία μιας οργανωμένης εκκλησίας, αλλά η προετοιμασία των χριστιανών να υποδεχθούν τον ερχόμενο Κύριο. Άξια αναφοράς είναι και η διαίρεσή της σε τρεις περιόδους: 1) του ενθουσιασμού και της προσμονής για την παρουσία του Χριστού, έως το 1844, 2) της απογοήτευσης, από τη μη εκπλήρωση των προσδοκιών της, και των νέων αναζητήσεων (1844-1860) και 3) της εκκλησιαστικοποίησης της αίρεσης (1861/1863 και ύστερα)^[3].

Ο χρόνος αναμονής για την Παρουσία του Κυρίου πέρασε μέσα σε ένα κλίμα ψυχολογικά φορτισμένο, καθώς το προσδοκώμενο κοσμοϊστορικό γεγονός δεν συνέβη, όπως είχε προβλέψει ο Miller. Έτσι, διαψεύστηκε και, φοβούμενος πιθανή αποχώρηση των οπαδών του, αναγκάστηκε να παραδεχθεί ότι έσφαλε. Το λάθος αυτό το εντόπισε ο μαθητής του Samuel Snow, ο οποίος και τον διαδέχθηκε στην αρχηγία της κίνησης^[4].

Σε μία μελέτη με τίτλο «A seal of the Living God», υποστήριξε ότι οι Αντβεντιστές, σύμφωνα με το 7ο κεφάλαιο της Αποκαλύψεως, είναι οι 144.000 εκλεκτοί της Αποκαλύψεως, οι οποίοι φέρουν στο μέτωπο τη σφραγίδα της τηρήσεως του Σαββάτου, οπότε η μέρα αυτή αποτέλεσε για τους Αντβεντιστές το σύμβολό τους ^[5].

Γενικότερα, τα σχετικά με τις χιλιαστικές πεποιθήσεις των Αντβεντιστών της

Εβδόμης Ημέρας συνοψίζονται στα εξής: Η χιλιετής Βασιλεία του Χριστού, η «Βασιλεία της Εκκλησίας», θα λάβει χώρα στον ουρανό, καθώς στη Γη θα πραγματοποιηθεί η Αιώνια Ζωή των εκλεκτών και των αγίων. Με τη διδασκαλία τους αυτή θεωρούν ότι ακολουθούν πιστά την Αγία Γραφή, η οποία μιλά περί της Βασιλείας του Θεού ή της Βασιλείας των Ουρανών άλλοτε ως ουράνιας πραγματικότητας και άλλοτε ως επίγειας[6].

Ως ανασκευή των παραπάνω, θα μπορούσε να θεωρηθεί το επιχείρημα ότι παρουσιάζεται χωρίς νόημα η χιλιετής Βασιλεία του Χριστού, αφού θα μπορούσε κάποιος να αναρωτηθεί: γιατί, άραγε, να χρειάζονται χίλια χρόνια για να διδαχθούν οι άγιοι «πόσον δικαίως ὁ Θεός ἐφέρθη» και να γνωρίσουν «ὄλην τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἀγάπην μὲ τὴν ὁποίαν ὁ Θεός ἔχει ἐργασθεῖ»[7]; Γιατί να ονομάζεται η μεγάλη αυτή περίοδος Ημέρα της Κρίσεως, αφού όλα θα έχουν ήδη κριθεί; Και, τέλος, γιατί οι δίκαιοι να θεωρούνται ως βοηθοί κριτές, τη στιγμή που δεν θα κρίνουν κανέναν; Για να αιτιολογηθούν όλες οι κακόδοξες απόψεις τους, υποστηρίζεται ότι τα χίλια έτη δεν λογίζονται ως περίοδος της Βασιλείας του Χριστού, αλλά ως περίοδος δοκιμασίας.[8] Ολοκληρώνοντας, θα μπορούσαμε να ισχυριστούμε ότι οι Αντβεντιστές της Εβδόμης Ημέρας είναι «Εκκλησία», η οποία στηρίζεται στην Παλαιά Διαθήκη και όχι τόσο στην Καινή Διαθήκη. Η διδασκαλία τους για τη Δευτέρα Παρουσία του Χριστού και τη Χιλιετή Βασιλεία Του είναι ξένη προς τη διδαχή της Αγίας Γραφής και δεν έχει θέση ούτε στους «Πατέρες» εκείνους τους οποίους επικαλούνται, οπότε ως αιρετική είναι απορριπτέα[9].

(Συνεχίζεται)

[1] Παπαδόπουλος, *Όπ.π.*, σ. 91-92. Επίσης Γιαννόπουλος, *Όπ.π.*, σ. 47, 58.

[2] Ο πάστορας W. Miller γεννήθηκε το 1782 στο Pittsfield της Μασαχουσέτης και πέθανε το 1849. Νέος έκανε παρέα με μασόνους και μελετούσε έργα Διαφωτιστών. Ήταν σκεπτικιστής και απέρριπτε την αυθεντία της Αγίας Γραφής. Αρχικά, αντιπαθούσε τις οργανωμένες Εκκλησίες και κυρίως τη Ρωμαιοκαθολική. Το 1816, σε ηλικία 34 ετών, μεταμορφώθηκε σε θεοσεβούμενο και ένθερμο μελετητή της Βίβλου, με προσήλωση στο γεγονός της Δευτέρας Παρουσίας του Χριστού. Ως αρχή έθεσε τις προφητείες των κεφ. 8 και 9 του Δανιήλ, τις οποίες συνδύασε με μερικά γεγονότα της εποχής του, όπως τον σεισμό της Λισσαβώνας (1755), τη Γαλλική Επανάσταση (1789), τη φυλάκιση του Πάπα Πίου ΣΤ' (1798) και την πτώση διαττόντων αστέρων (1799). Έτσι, συμπέρανε ότι το 1843 θα πραγματοποιούνταν η Δευτέρα Παρουσία. Στις 13 Αυγούστου 1831, άρχισε να κηρύττει δημόσια τις εσχατολογικές προσδοκίες του, τις οποίες παρουσίαζε ως διδασκαλία της Βίβλου. Πίστευε ότι ενεργούσε σε αυτόν το Άγιο Πνεύμα, γι' αυτό και ήταν βέβαιος ότι η Παρουσία του Κυρίου θα πραγματοποιούνταν μεταξύ 21ης Μαρτίου 1843 και 21ης

Μαρτίου 1844. Ως αφετηρία στους υπολογισμούς του έθεσε το 457 π.Χ., έτος εκδόσεως από τον Αρταξέρξη του διατάγματος για την επιστροφή των Ιουδαίων από τη Βαβυλώνα στα Ιεροσόλυμα (Α' Έσδρα 8,8-24). Αφαιρώντας από το 457 π.Χ. τις «εβδομήκοντα εβδομάδες» του Δανιήλ 9,24, ήτοι 490 έτη ($70 \times 7 = 490$), έβρισκε το 33 μ.Χ., το έτος της σταυρώσεως του Κυρίου. Κατά τον ίδιο τρόπο, κατεβαίνοντας από το 457 π.Χ. 2.300 χρόνια, τα οποία έπαιρνε από τον Δανιήλ 8,15, έφθανε στο 1843 μ.Χ., οπότε και έθεσε τη Δευτέρα Παρουσία και την έναρξη της χιλιετούς Βασιλείας του Χριστού. Βλ. Γιαννόπουλος, *Όπ.π.*, σ. 48-50. Πρβλ. Α. Αλεβιζόπουλος, *Εγχειρίδιο αιρέσεων και παραχριστιανικών ομάδων*, (Πρέβεζα: εκδ. Ιεράς Μητροπόλεως Νικοπόλεως και Πρεβέζης, 1991²), σ. 443,453.

[3] Γιαννόπουλος, *Όπ.π.*, σ. 48.

[4] Κατά την άποψη του Samuel Edson, το λάθος οφειλόταν στο ότι ο Miller δεν υπολόγισε ότι ο μήνας τέλεσης της εορτής του Εξιλασμού από τους Εβραίους ήταν ο έβδομος. Κάτι τέτοιο συνεπάγεται ότι η Έλευση του Χριστού θα αργούσε κατά επτά μήνες από την πρόβλεψη του Miller και, επομένως, μετέφερε την ημερομηνία και έθεσε την 22α Οκτωβρίου 1844 ως σωστή. Για να υποστηρίξει την άποψή του, αναφέρθηκε στη γνωστή παραβολή των Δέκα Παρθένων (Ματθ. 25, 1-13), σύμφωνα με την οποία ο Κύριος επιβράδυνε την προσέλευσή Του έως τα μεσάνυχτα. Ωστόσο, οι επτά μήνες πέρασαν χωρίς κάτι να αλλάξει, γεμίζοντας και πάλι με θλίψη τους οπαδούς των Αντβεντιστών. Βλ. Γιαννόπουλος, *Όπ.π.*, σ. 50-51.

[5] Γιαννόπουλος, *Όπ.π.*, σ. 54-55. Η τήρηση του Σαββάτου δεν είναι σύμφωνη με τη διδασκαλία της Αγίας Γραφής. Το Σάββατο ήταν «σημεῖον» μεταξύ του Θεού και του Ισραήλ (Έξοδ. 31:13-17). Η φράση «από Σαββάτου έως ἄλλου» (Ησ. 66:23) σημαίνει πως στη μεσσιανική εποχή ο Θεός θα προσκυνάται όλες τις ημέρες και όχι μία. Η εντολή δόθηκε στους Ισραηλίτες για να αφιερώσουν μία ημέρα στον Θεό και να έπιτρέψουν την ανάπαυση και στους δούλους (Έξοδ. 20:8-11). Ο Χριστός υπογραμμίζει ότι «ὥστε Κύριος ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Σαββάτου» (Μάρκ 2: 28). Η οργάνωση των Αντβεντιστών της Εβδόμης Ημέρας αφαιρεί το «και», με αποτέλεσμα να αλλοιωθεί η σωστή ερμηνεία της φράσης και να καταλήξουν στο συμπέρασμα ότι το Σάββατο είναι «η ημέρα του Κυρίου». Το γεγονός ότι ο Χριστός δεν τηρούσε το Σάββατο προκάλεσε την ευσέβεια των Φαρισαίων και επέφερε διαμάχη που κατέληξε στον σταυρικό του θάνατο. Βλ. Αλεβιζόπουλος, *Εγχειρίδιο αιρέσεων...*, *Όπ.π.*, σ. 454-455.

[6] Γιαννόπουλος, *Όπ.π.*, σ. 126.

[7] W. Milligan, *The book of revelation* (New York: Funk and Wagnalls, 1900), p. 339-351.

[8] Γιαννόπουλος, *Οπ.π.*, σ. 131.

[9] Γιαννόπουλος, *Οπ.π.*, σ. 132.

<http://bit.ly/2hXedN2>